

Ziua, 6 august 2002

<http://www.ziua.net/docs/27541.html>

Stabilitatea Romaniei depinde de gestionarea ghiveciului politic-economic-sindical

Tara jumatatilor de criza

Pacea sociala este cumparata; in acelasi timp nu exista resurse si vointa politica pentru o rezolvare definitiva a problemelor

Societatea Academica din Romania (SAR) a dat publicitatii Raportul lunar privind Potentialul de Criza (EWR) - iulie 2002, finantat de Programul Natiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP). EWR este un program initiat si finantat de UNDP, menit sa ofere liderilor de decizie romani consultanta, utilizand surse independente de expertiza. Obiectivul este de a monitoriza si analiza evolutiile economice, sociale si din alte domenii, in vederea identificarii situatiilor cu potential de criza, si de a oferi recomandari de actiune. In general, analizele SAR sunt grupate in patru arii tematice: Politic, Economic, Social si Statul de Drept. Sectiunea Economic ia in discutie posibilele efecte ale recentelor scumpiri ale energiei, nevoia unei mai bune coordonari intre Banca Nationala si Guvern, pericolele ce decurg din anuntata crestere a salariului minim. SAR a evaluat riscul unor conflicte sociale in Brasov, concluziile cercetarii la fata locului fiind prezentate in sectiunea Social.

Cresterea salariului minim pe economie va impinge unele firme spre economia subterana

Analistul economic Daniel Daianu apreciaza ca dimensiunea indiscipliniei financiare in economia romaneasca ramane ingrijoratoare, pe fondul dezinflatiei si al resturarii insuficiente. Aceasta este principala concluzie a unei analize realizata de fostul ministru de Finante pentru Societatea Academica Romana si publicata in ultimul "Raport de prevenire a crizelor", care face parte dintr-un proiect finantat de Programul Natiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). Daianu considera ca indisciplinarea financiara este cauzata si de nivelul scazut al investitiilor straine directe in economie, intr-un moment in care formarea capitalului local este inca redusa. "De asemenea, scaderea ratelor dobanzilor, consecinta a scaderii ratei inflatiei, poate pune destula presiune asupra bancilor care folosesc diferencialul ridicat al dobanzii ca mijloc de acoperire a costurilor mari, provenite inclusiv din imprumuturile neperformante", se arata in raportul mentionat. In ceea ce priveste nivelul arieratelor din economie, Daianu considera ca acesta poate fi agravat de incapacitatea multor gospodarii si firme de a raspunde adecvat la modificari dramatice in pretul energiei. In opinia sa, avand in vedere ca peste 40% din populatia tarii traieste sub limita saraciei, este clar ca acesti oameni nu-si vor putea plati factura la energie in conditiile unor noi scumpiri si, in consecinta, rata de colectare pentru furnizorii de energie va scadea. "Guvernul ar trebui sa incerce implementarea unei structuri duale a pretului, in care consumatorii casnici sa plateasca mai putin. (...) Se pare ca este in lucru un program de asistenta pentru cei care nu isi permit sa plateasca, dar

detaliile sale tehnice sunt inca nefinalizate", afirma analistul economic. Pe de alta parte, inasa, Daianu atrage atentia asupra faptului ca, oricare ar fi modalitatile de a reduce povara financiara pentru persoanele cu venituri mici, exista pericolul ca o parte dintre cei care plateau pana acum sa nu o mai faca, daca asistenta nu este bine directionata. In ceea ce priveste sectorul corporatist, este necesara o monitorizare stricta pentru a vedea daca imbunatatirea situatiei platilor se mentine si daca firmele care incep sa plateasca sau platesc mai mult pentru energie, pentru a nu fi deconectati, nu acumuleaza arierate catre alti furnizori, astfel incat nivelul arieratelor pe ansamblul economiei sa nu scada asa cum ar fi de asteptat.

Nu exista un dialog suficient intre Guvern si BNR

In ceea ce priveste coordonarea politicii macroeconomice, Daianu precizeaza ca "s-ar parea ca nu exista un dialog suficient de clar intre Guvern si Banca Nationala" in acest sens. El subliniaza ca o astfel de coordonare este ceruta de functionarea acordurilor cu institutiile financiare internationale si este necesara pentru atingerea principalelor tinte ale politicii economice - dezinflatia si cresterea economica. Daniel Daianu propune, ca mijloc de consolidare a dialogului dintre Guvern, prin Ministerul Finantelor, si BNR, "resuscitarea Comitetului Comun pentru Pietele de Credit", organism special infiintat in 1998 pentru coordonarea interventiilor celor doua institutii pe pietele de capital.

Referitor la intentia Guvernului de a creste salariul minim cu 25% incepand de anul viitor, Daniel Daianu apreciaza ca, in cazul in care aceasta masura va determina cresteri si pe alte paliere de salarizare, atunci in 2003 vor aparea presiuni inflationiste, iar profitabilitatea unor firme va fi afectata. "Tendinta de a opera in economia subterana va creste pentru aceste firme. Asemenea efecte vor avea un impact bugetar care trebuie estimat de catre Guvern", a explicat Daianu. (Ana-Maria VASILE)